

МАТИ. БАТЬКО. СИН

КУПИТИ

Драматичні твори французького письменника і кінорежисера Флоріана Зеллера (нар. 1979) «Мати» (2010), «Батько» (2012) та «Син» (2018) за короткий час стали сучасною класикою. Це багатогранні глибоко психологічні п'єси, які безжально препарують як кожного з персонажів, так і кожного з глядачів. П'єса «Мати» ставить руда проблему материнської любові, яка не вщухає й тоді, як діти стають дорослими, і часом перетворюється на дошкульну гіперопіку. У «Батькові» в щемливій формі йдеться про неминучу старість, яка чекає на всіх. А «Син» - це гірка притча про самогубство. За п'єсою «Батько» Ф. Зеллер зняв у Голлівуді однойменний фільм (2020), який отримав «Оскара». Стрічка за п'єсою «Син» побачила світ у 2022 році.

Флоріан Зеллер

МАТИ БАТЬКО СИН

Переклад Івана Рябчія

Анотація

Драматичні твори французького письменника і кінорежисера Флоріана Зеллера (нар. 1979) «Мати» (2010), «Батько» (2012) та «Син» (2018) за короткий час стали сучасною класикою. Це багатогранні глибоко психологічні п'єси, які безжально препарують як кожного з персонажів, так і кожного з глядачів. П'єса «Мати» ставить руда проблему материнської любові, яка не вищуає й тоді, як діти стають дорослими, і часом перетворюється на дошкульну гіперопіку. У «Батькові» в щемливій формі йдеться про неминучу старість, яка чекає на всіх. А «Син» — це гірка притча про самогубство. За п'єсою «Батько» Ф. Зеллер зняв у Голлівуді однойменний фільм (2020), який отримав «Оскара». Стрічка за п'єсою «Син» побачила світ у 2022 році.

Фінансується Європейським Союзом.

Підтримуючи цю публікацію, Європейська Комісія наголошує, що її зміст відображає винятково авторську позицію, отож Єврокомісію не можна притягнути до відповідальності за будь-яку інформацію, вміщену в цій книжці.

Усі права застережені. Жодну частину цього видання не можна перевидавати, перекладати, зберігати в пошукових системах або передавати в будь-якій формі та будь-яким засобом (електронним, механічним, фотокопіюванням або іншим) без попередньої письмової згоди на це **ТОВ «Видавництво Анетти Антоненко»**.

ISBN 978-617-553-035-1

ISBN 978-617-553-033-7 (Серія «Особливі прикмети II»)

© Éditions Gallimard, 2019

© Іван Рябчій, український переклад, 2023

© «Видавництво Анетти Антоненко», 2024

Мати

Дійові особи

Мати — Анна

Батько — П'єр

Син — Ніколя

Дівчина — Елоді

Дія I

Сцена 1

Мати і Батько. Звукове тло підкреслює зростання напруги та дивну атмосферу.

МАТИ: А, це ти...

БАТЬКО: Це я.

МАТИ: Ти запізнився.

БАТЬКО: Трохи запізнився, дійсно. Як твої справи?

МАТИ: Дякую, все гаразд. *(Пауза. Тоді, не звинувачуючи його у запізненні.)* Де ти був?

БАТЬКО: Ти про що?

МАТИ: Де ти був по обіді?

БАТЬКО: А що?

МАТИ: Просто питаю, де ти був.

БАТЬКО: Навіщо це тобі?

МАТИ: Цікаво, і все.

Пауза.

БАТЬКО: Як щодо тебе? Вдалий був день?

МАТИ: Навіщо ти мені ставиш це запитання? Ти ж знаєш відповідь.

БАТЬКО: Я просто хочу знати.

МАТИ: Кажеш, тобі цікаво?

БАТЬКО: Авжеж.

МАТИ: Тобі добре відомо, що мій день був гівняний!

БАТЬКО *(явно спантеличений її відповіддю)*: Що з тобою?
Анно...

МАТИ: Нічого. Просто здивована твоїм лицемірством.

БАТЬКО: Лицемірством? Про що ти?

МАТИ: Вдаєш, ніби тобі цікаво.

БАТЬКО: Але я не вдаю, Анно! Що за вигадки? Твоє життя дуже мене цікавить. Дуже!

МАТИ: Однак у ньому немає нічого цікавого. Сиділа тут, біла байдики. Чекала. *(Пауза. Відчувається, що їй недобре.)* Твій семінар — це ж завтра?

БАТЬКО: Так.

МАТИ: То ти їдеш завтра?

БАТЬКО: Авжеж. Завтра вранці.

МАТИ: Добре. Це тебе тішить?

БАТЬКО: Це ж лише семінар... *(Пауза.)* Ти наче незадоволена чимось...

МАТИ: Та ні, просто... Ніколя...

БАТЬКО: А що з ним?

МАТИ: Так і не подзвонив...

БАТЬКО: А він мав дзвонити?

МАТИ: Я ж його мати! Я залишила повідомлення, він так і не відповів. Зрештою, як завжди... Не розумію, чому він нічого про себе не розповідає. Чому не заходить до мене. Не заходить ніколи! Вдає, ніби я не існую.

БАТЬКО: У нього багато справ.

МАТИ: Яких?

БАТЬКО: Звідки мені знати? Він зайнятий власним життям.

Вона знизує плечима. Пауза.

МАТИ: То як?

БАТЬКО: Що «як»?

МАТИ: Де ти був?

БАТЬКО: Що значить «де я був»?

МАТИ: Де ти був по обіді.

БАТЬКО: Люба, я був у конторі. А що?

МАТИ: Просто так...

Пауза. Він дивиться на неї з легкою тривогою.

БАТЬКО: Та що з тобою таке?

МАТИ: Я дзвонила до твого офісу.

БАТЬКО: Ти дзвонила до офісу?!

МАТИ: Так. Перед тим, як ти прийшов. *(Пауза.)* Хотіла поговорити з тобою.

БАТЬКО: І що?

МАТИ: Мені сказали, що ти не на місці.

БАТЬКО: Коли це було?

МАТИ: Одразу по обіді. Сказали, що ти не на місці.

БАТЬКО: Я був на нараді.

МАТИ: Он воно що...

БАТЬКО: Саме так.

МАТИ: Що ж, гаразд.

БАТЬКО: Авжеж. Хіба секретарка тобі не сказала?

Пауза. Вона не відповідає.

МАТИ *(незграбно і байдуже, ніби попередньої розмови не було)*: Як твої справи?

БАТЬКО: Та йдуть помаленьку...

МАТИ *(так само байдуже)*: Де ти був по обіді?

БАТЬКО: Га?! Я ж тобі вже казав — у конторі!

МАТИ: У тебе була нарада?

БАТЬКО: Так.

МАТИ: Ти готувався до завтрашнього семінару?

БАТЬКО: Це ніяк не пов'язано.

МАТИ (з підозрою): Та невже? (Пауза.) Адже семінар завтра, правильно?

БАТЬКО: Анно, ти лякаєш мене.

МАТИ: Хто, я?

БАТЬКО: Атож. Дивно поводишся... Можеш мені не вірити, але сьогодні ти дуже дивна!

МАТИ: Що ти... Я зовсім не дивна. Нащо ти таке кажеш? (Пауза. Ніби говорить сама до себе.) Нуджуся тут цілими днями. А що залишається робити, якщо ти розважаєшся зі своїми хвойдочками в готелях!

БАТЬКО (вдає, ніби не розчув): Даруй?

МАТИ: Що?

БАТЬКО: Ти щось сказала?

МАТИ (так, ніби нічого перед тим не казала): Кажу, що відчуваю жахливу порожнечу.

БАТЬКО: Але ж ти теж у цьому винна... Ти зовсім нічого не робиш. У тебе немає хобі. Сидиш, ловиш ґав. Не дивно... Світ здається тобі... одноманітним...

МАТИ: А що я маю робити?

БАТЬКО: Оце вже не знаю.

МАТИ: От бачиш.

Пауза.

БАТЬКО: Ти нічим не цікавишся. Відколи діти залишили хату, можна подумати, що ти... Словом, мусиш придумати собі справу. Сходи до якогось гуртка...

МАТИ: Хочеш пояснення? Мене ошукали. Пошили в дурепи. Залишили з носом.

БАТЬКО: Про що ти?

МАТИ: Ти згадав дітей. Справді, діти! Були діти. Я займалася ними. Яке безбарвне слово «займалася». Двоє дітей — це вам не

іграшки. Хоча, двоє... З тобою — троє. Бо тобою я також займалась. Та й будинком цим теж.

БАТЬКО: Це правда.

МАТИ: А тепер всі пішли. Я залишилася одна. На самоті у великому будинку. Нікому не потрібна. Ніхто не дзвонить мені...

БАТЬКО: Не перебільшуй.

МАТИ: Він мені ніколи не дзвонить, ніколи! Сара — інша річ. Але він... Мій Ніколя... Жодного разу... Не цікавиться, як у мене справи. Ніби не хоче... не знаю... щоб я почула його голос. Він викреслив мене зі свого життя.

БАТЬКО: Це природно. Він же закоханий.

Коротка пауза.

МАТИ (*ніби сама до себе*): З хвойдочками у готелях...

БАТЬКО: Агов!.. Що з тобою?! Анно?.. Ти добре почуваєшся? Бо щось не схоже...

МАТИ (*раптом цілком нормальним тоном*): Усе дуже добре. А в тебе? Як минув день?

БАТЬКО (*знервовано*): Що? Добре минув...

МАТИ: Були наради?

БАТЬКО: Навіщо ти це робиш?

МАТИ: Навіщо я роблю що?

БАТЬКО: Весь час повторюєш одне й те саме.

МАТИ: То були у тебе наради чи ні?

БАТЬКО: Авжеж, я казав тобі, що одна була.

МАТИ: Одна?

БАТЬКО: Так.

МАТИ: І? Як усе минуло? Дійшли згоди?

БАТЬКО: Згоди? Напевно.

МАТИ: От і чудово! Дуже рада за тебе!

Пауза.

БАТЬКО (обережно): А ти...

МАТИ: О, я весь час була тут!.. Мало що робила. Трохи прибирала. Утім, я виходила... Купила дещо. Сукню. Хочеш, покажу? Хоча тобі вона напевне не сподобається. Ти таке не любиш. Вона червона. Таке ще слід наважитись натягнути на себе. Потрібна дійсно поважна нагода. От будуть тебе ховати — тоді вдягну!

БАТЬКО: Ти що, хильнула трохи?

МАТИ: Хто, я?!

БАТЬКО: Так, ти. Хильнула?

МАТИ: Та ні.

БАТЬКО: Отже, ти не пила?

МАТИ: Не пила. Чому ти на мене так дивишся?

БАТЬКО: Просто так.

Пауза.

МАТИ: Не варто було мені народжувати дітей.

БАТЬКО: Що?!

МАТИ: Та хіба я знала? Не варто було народжувати. Особливо від такого, як ти. Від людини, яка працює. Ходить на наради. Відвідує семінари.

БАТЬКО: Анно...

МАТИ: А що, хіба ні?.. Коли ми зустрілися, мені було скільки? Двадцять два. Яка ж я була наївна! Звідки мені було знати? У двадцять два роки ми мало що знаємо про облудність життя. Власне, нічого не знаємо. Тому нас дурять. Отакі типи, як ти. Типи, які вміють добре говорити, ні про що, поверхово. Звісно, з часом доводиться зазирати глибше. І тоді з жахом усвідомлюєш розміри катастрофи... Утім, я кажу все це не для того, щоби

зробити тобі комплімент, П'єре, але ти був... поганим батьком. Дуже поганим. Давно хотіла тобі це сказати.

БАТЬКО: Я був поганим батьком?!

МАТИ: Атож. Геть ніяким. Взірець поганого прикладу. Принаймні для Ніколя.

БАТЬКО: Чому ти це кажеш?

МАТИ: Бо так мені сам Ніколя сказав. Заявив, що ти завжди для нього був поганим прикладом. Авжеж, він же у нас митець! Ніколя сказав, що для нього бути невдахою означає бути схожим на тебе. Певною мірою я з ним згодна.

БАТЬКО: Ти хоч чуєш, що мені кажеш? Анно... Ти чуєш себе?!

МАТИ: А Сара... Що ж. Вона, можливо, навіть захоплювалась тобою. Авжеж. Недовго. Років до дев'яти, десяти. Та я її не засуджую. Зрештою, ти ж її батько. А вона... Чесно кажучи, вона не дуже розумна.

БАТЬКО: Це ти так про Сару говориш? Про свою доньку?!

МАТИ: Не треба так перейматися... Це ж ні для кого не таємниця. Я завжди віддавала перевагу Ніколя... Що в цьому поганого? А щодо Сари, не знаю... *(Шепоче, щоб її не чули.)* Вона мені не симпатична. А тобі? До речі, я це відчула, щойно вона народилась. Одразу помітила антипатію. Це на фізіологічному рівні. Щось таке у її обличчі. Своєрідне обличчя. Ти так не вважаєш? Пригадую, першого дня, атож, у день її народження, я відчула дивну відразу. *(Пауза.)* Як минув твій день?

БАТЬКО: Що ти робила, поки...

МАТИ *(різко перериває його, тоном докору)*: Поки що? *(Коротка пауза. Грайливо.)* Ага, спіймала тебе, спіймала! Не знаєш, що сказати...

БАТЬКО: Гаразд, я пізно повернувся. У цьому справа? Ти сердишся через це? *(Пауза.)* Через це?

МАТИ: Нарада тривала довше, ніж можна уявити.

БАТЬКО: Згоден, але...

МАТИ: То в чому справа? У чому проблема? Немає ніякої проблеми... Чому ти завжди усе ускладнюєш? Їсти хочеш?

БАТЬКО: Я вже поїв.

МАТИ: От бачиш!

Пауза.

БАТЬКО: Слухай... Мені здається, щось пішло не так. Бо ти... Може, ти втомилася? Певно, слід викликати лікаря...

МАТИ: Та ні, я просто...

БАТЬКО: Просто що?

Пауза.

МАТИ: Дівуля...

БАТЬКО: Дівуля? Яка ще дівуля?

МАТИ: Тобі добре відомо, яка! (*Пауза.*) Та дівуля...

БАТЬКО: Та про кого ти?

МАТИ: Будь ласка...

БАТЬКО: Та що таке?!

МАТИ: Припини...

Пауза.

БАТЬКО: Ти хочеш сказати...

МАТИ: Авжеж. (*Пауза.*) Та, у яку він закохався.

БАТЬКО: Хто, Ніколя?

МАТИ: Атож. Як думаєш, вона налаштована проти нас? Тобто... проти мене.

БАТЬКО: Ні, я так не думаю. Принаймні нічого про це не знаю. А чому ти питаєш?

МАТИ: Усе це відбувається, відколи він зустрічається з нею. Бо раніше він заходив додому. Щонеділі. Гарзд, не кожної

неділі. Але часто. Тепер же... Я залишаю йому послання, а він не відповідає...

БАТЬКО: Дорослішає.

МАТИ: Оце ти називаєш дорослішанням? А я зву це жорстокістю. Трапляється, я відчуваю до нього ненависть.

БАТЬКО: Йому двадцять п'ять років.

МАТИ: Мені відомо, скільки йому років.

БАТЬКО: І тим не менш іноді складається враження, що ти про це забуваєш.

МАТИ: Хіба я можу забути? Нагадую: я була поруч, коли він прийшов на світ. *(Пауза.)* Ні, справа не в цьому. Є дещо інше. Я хочу, щоб він кохав, був щасливий, щоб жив у цієї... *дівулі*. Хай робить, що хоче. Зрештою, це його життя. Та це не причина забувати мене. Тобто, я хочу сказати... Смішно, звісно, але я ревную. Ти розумієш?! Ревную до цієї... *дівулі*. Але ж я — його мати! Ні, цього просто не може бути. Часом я кажу собі... Не варто було народжувати від такої людини, як ти. Боягузтво передається у спадок. Це генетика. Точнісінько як і невдячність. Генетика... Як і потворність...

БАТЬКО: Досить. Слухай... Я подзвоню...

МАТИ: Ні.

БАТЬКО: Чому?

МАТИ: Я хочу, щоб ти залишався поруч зі мною.

БАТЬКО: Але води принаймні я можу тобі принести?!

Пауза. Він виходить по воду.

МАТИ: Знаєш, я багато міркувала про твій семінар. Про завтрашній семінар. Ти ж завтра зранку їдеш, правда? Якби ти знав, як я сміялася з цього! Що, *семінар*?! Уявляю, як ти вигадував привід, щоб пояснити свою відсутність. У тебе ж немає уяви... Ти справді вважаєш, що я ревную? Гаразд, ревную,

але не тебе. Мені бракує його. Мого сина. Бо я втрачаю його. Моє коханнячко. Мою радість. Тебе я втратила давно... Багато років тому... Тож можеш бігти до своїх хвойд... Зрештою, я і так тут сама. Мене залишили з носом. З носом...

Він повертається.

БАТЬКО: Ти щось казала?

МАТИ: Казала, що ти негідник. (Пауза.) А поза цим — як минув твій день?

БАТЬКО (розгублено): Тримай. Випий це.

Мати п'є.

МАТИ (розчаровано): Це що, вода?!

БАТЬКО: Авжеж.

МАТИ: Немає чогось іншого?

БАТЬКО: Ні. Тобі не варто.

МАТИ: Бо я залюбки б...

БАТЬКО: Знаю. Та краще не варто. Пий воду.

Пауза. Вона допиває.

МАТИ: Дякую.

БАТЬКО: Краще тепер?

МАТИ: Здається, так.

Коротка пауза.

БАТЬКО: Ти впевнена?

МАТИ: Звісно!

БАТЬКО: Отже, тобі ліпше?

МАТИ: Так. Значно.

Коротка пауза.

БАТЬКО: Краще тобі лягти у ліжко.

МАТИ: Я не втомилася.

БАТЬКО: І все ж лягай. І прийми снодійне.

Пауза. Вона глибоко зітхає і намагається змінити тему.

МАТИ (*радісно*): А як ти? Сподіваюсь, день добре минув?

БАТЬКО: Ти це навмисно? Анно, навмисно?

МАТИ: Ти про що?

БАТЬКО: Ти вже сто разів ставила мені це запитання!

МАТИ: Яке запитання?

БАТЬКО: Запитання про мій день!

МАТИ: Хто, я?! Казна-що! (*Пауза. Раптом вона дивиться на нього з підозрою.*) Якийсь ти дивний, П'єре... Кажу тобі, дуже дивний! Ти випив? П'єре!.. Дивись мені в очі! Ти пив?

БАТЬКО: Та що ти...

МАТИ: Отже, ти пив.

БАТЬКО: Що це за ігри?!

МАТИ: Ігри? Жодних ігор. Просто я турбуюсь про тебе, от і все. (*Пауза.*) До речі, ти ж *завтра* їдеш на семінар?

БАТЬКО: Годі! Чуєш? Годі! Досить зі мною гратися!

Пауза.

МАТИ: Я не сумніваюся, що ти поїдеш. То яка різниця, коли це буде — завтра чи в інший день?

БАТЬКО: Я не розумію, про що ти.

МАТИ: Я не дурепа! Авжеж, іноді так можна подумати. Але я не дурепа!

БАТЬКО: Про що ти?

МАТИ: Я не сумніваюся, що ти підеш.

Коротка пауза.

БАТЬКО: Це все через семінар?

МАТИ: Тепер, коли діти живуть не з нами, тебе нічого не втримує. І я цього свідома.

БАТЬКО: Дурниці.

МАТИ: Годі вважати мене за нікчому! Ясно ж: тепер твоя черга. Усі ви підете, один за одним. А перед тим використали мене... Тепер я вам не потрібна. Ти завжди казав, що не підеш через дітей. Їх вже немає. То що? Чого ти чекаєш? Шлях вільний.

БАТЬКО: Анно, це цілковита маячня.

МАТИ: Нарешті житимеш так, як хочеш. Не будеш ховатися. Певно, це принесе тобі велику полегшу. О, так, яке щастя! Не треба вигадувати всякі семінари... Наради... Нарешті ти зможеш трахати хвойд серед білого дня. Брати їх ззаду. А знаєш, зрештою, ти геть зіпсута людина! Знаєш що, П'єре?

БАТЬКО: Що?

МАТИ: Ти геть зіпсута людина!

Затемнення.

Сцена 2

Обстава та сама, що й у Сцені 1. Переходу між сценами майже немає. Тон акторів — нейтральний, буденний.

МАТИ: О, ти вже тут?

БАТЬКО: Так. Трохи запізнився. Ти отримала повідомлення від моєї секретарки?

МАТИ: Звісно... Каже, у тебе була нарада.

БАТЬКО: Так.

МАТИ: І як? Усе гаразд, сподіваюсь?

БАТЬКО: Звичайно. Нарешті підписали угоду.

МАТИ: Оту? Щодо справи Маркузена?

БАТЬКО: Саме так. Ця голгофа уже позаду.

МАТИ: Чудово! Ти, певно, радієш.

БАТЬКО: Радше з ніг валюся зі втоми. А ти як? Усе добре?

МАТИ: Усе гаразд. Нічого особливого.

БАТЬКО: Була тут?

МАТИ: Авжеж. Трохи прибрала.

БАТЬКО: Ти вже вечеряла?

МАТИ: Так. У холодильнику є курка, якщо хочеш...

БАТЬКО: Дякую, не треба. Я не дуже голодний. (Пауза.) То ти була тут? Тобто, я хочу сказати: цілий день?

МАТИ: Що? Так. Тобто ні. Ходила на закупи. Придбала сукню. Знаєш, якого вона кольору? Червоного!

БАТЬКО: Червоного?!

МАТИ: Звісно, я знаю. Тепер обмірковую нагоду її вдягнути.

Батько всміхається. Вона — ні.

БАТЬКО: Що з тобою? У тебе такий вигляд...

МАТИ: Який?

БАТЬКО: Не знаю. Похмурий. Чи я помиляюся?

МАТИ: Ти помиляєшся. (Пауза.) До речі, хотіла тобі сказати... Я залишила повідомлення Ніколя. Запропонувала прийти на недільну вечерю. Разом із...

БАТЬКО: Разом з Елоді?

МАТИ: Так. З нею. Я була б рада, якби вони прийшли удвох. Що ти думаєш?

БАТЬКО: Цієї неділі?

МАТИ: Авжеж. Бо це свято...

БАТЬКО: Але ж тобі добре відомо, що мене не буде.

МАТИ: Як не буде?!

БАТЬКО: У мене ж семінар, Анно. Я тобі казав.

МАТИ: Отой, у Діжоні?

БАТЬКО: Так. Я їду завтра вранці.

МАТИ: А я гадала, що це буде... І що, триватиме аж до неділі?

БАТЬКО: Звичайно! Чотири дні. Може, запропонуєш наступну неділю? Або ж, нехай, збирайтесь без мене. Хоча я теж був би радий їх бачити...

МАТИ: Хай там як, але він мені не відповів. Коли залишаю йому повідомлення, він часом тиждень бариться з відповіддю.

БАТЬКО: Слухай, роби як знаєш. Тільки повідом мене заздалегідь.

МАТИ: Гарзд. *(Пауза.)* Не розумію, чому він мені не дзвонить.

БАТЬКО: Хто, Ніколя?

МАТИ: Так. Я залишаю повідомлення. Часом він тижнями мені не відповідає.

БАТЬКО: Це абсолютно нормально.

МАТИ: Нормально? Ти так вважаєш?

БАТЬКО: Тобто... я хочу сказати... це ж його життя.

МАТИ: У мене теж є життя. І це не заважає мені думати і про сина.

Пауза.

БАТЬКО: Я впевнений, що він набере тебе завтра.

МАТИ: Можливо. *(Пауза.)* Отже, завтра ти їдеш?

БАТЬКО: Так. Зранку у мене поїзд.

МАТИ: Гадаю, ти ще не зібрав валізу.

БАТЬКО: Чому ти це кажеш?

МАТИ: Бо я тебе знаю. Краще, ніж ти думаєш. Знаю тебе, мов облупленого. Як нові чоботи на ногах.

Вона дивиться на нього уважно, так, ніби за цими «новими чоботами на ногах» криються семінар, вечори у готелі, раптовий від'їзд — усе, про що йшлося у першій сцені, але про що не кажуть у другій.

БАТЬКО: Чому ти кажеш це таким тоном?

МАТИ: Бо я вже багато років з тобою у шлюбі. Ти пам'ятаєш, скільки ми вже одружені?

БАТЬКО: Звичайно.

МАТИ: То скільки ж?

БАТЬКО *(неквапливо, відтягуючи час)*: Що?

МАТИ: Скільки років ми одружені?

БАТЬКО: А, скільки? Ну, це легко...

МАТИ: Двадцять п'ять.

БАТЬКО: Авжеж. Двадцять п'ять. Стільки щасливих років!

МАТИ: Якраз сьогодні я міркувала про це. Думала про наш шлюб. І таке спало на думку... Я ж була така юна!.. Двадцять два роки. Двадцять два! Тоді мені було стільки, скільки Сарі зараз.

БАТЬКО: Сарі двадцять три.

МАТИ: Що?

БАТЬКО: Кажу, що Сарі двадцять три роки.

МАТИ: Звичайно. Тобто я була навіть молодшою за неї. Молодшою за наших дітей.

БАТЬКО: Так.

МАТИ: Навіть не віриться...

БАТЬКО: Що ж, час швидко минув.

МАТИ: Ти хочеш сказати — занадто швидко. Здається, це було лише вчора. *(Коротка пауза.)* Учора! А завтра ти вже їдеш.

БАТЬКО: Зрештою, я ж вирушаю не в якусь далечінь.

МАТИ: Та ні, ти їдеш далеко. Надто далеко від мене...

БАТЬКО: По-твоєму, Діжон — це далеко?

МАТИ: Що?

БАТЬКО: Діжон — це далеко для тебе?

МАТИ: Та ні... Твоя правда.

БАТЬКО: Лише дві години поїздом.

Раптом вона засмучується. Коротка пауза.

МАТИ: Знаєш що, П'єре?!

БАТЬКО: Що? (Пауза.) Що?

МАТИ: Та ні, забудь, нічого.

Затемнення.

Дія II

Сцена 1

Наступного ранку. Мати вже тут як тут. Заходить Батько.

БАТЬКО: Уже встала?

МАТИ: Ач який ти кмітливий сьогодні! Що з тобою?

БАТЬКО: Га? Я запізнююсь. Невчасно прокинувся...

МАТИ: Запізнюєшся?

БАТЬКО: Так. На поїзд. А ти як? Добре спала?

МАТИ: Ні, не добре.

БАТЬКО: Я чув тебе уночі. Ти вставала? Не могла заснути?

МАТИ: Не могла. Майже не спала. Це так помітно?

Мати явно починає нервувати. Батько застібає сорочку.

БАТЬКО: Агов! Що сталося?

МАТИ: Він повернувся.

БАТЬКО: Хто повернувся?

МАТИ: Таж Ніколя. Він тут.

БАТЬКО: Ніколя? Де?

МАТИ: У своїй кімнаті. Спить.

БАТЬКО: Справді? Чому він прийшов? Тобто, я хочу сказати, хто б міг подумати...

МАТИ: Заявився серед глибокої ночі. Він іще спить.

БАТЬКО: Але чому він повернувся? Він тобі пояснив?

МАТИ: Нічого не сказав.

БАТЬКО: І отак, серед ночі, прийшов?

МАТИ: Так.

БАТЬКО: А ти не розпитувала?

МАТИ: Я його навіть не бачила. Не хотіла будити.

Пауза. Вона готує сніданок.

БАТЬКО: Тоді чому ти не спала?

МАТИ: Бо я... Не знаю. Прокинулась уночі. Ніби передчувала. Мала передчуття, що він прийде. Що вже прийшов. Тож я піднялася. Пішла до його кімнати...

БАТЬКО (*не вірить їй*): Слухай, Анно...

МАТИ: Ні, чекай. Він був там. Цього разу я не помилилась. Він дійсно був там. Спав. Лежав, одягнутий, на ліжку. Мій хлопчику. Мій великий хлопчику.

БАТЬКО: Слухай...

МАТИ: Що?

БАТЬКО: Ти точно знаєш, що він там? Ти переконана...

МАТИ: Але ж... Я щойно тобі сказала...

БАТЬКО: Так, я чув.

МАТИ: Ти чув — і що? Можеш вважати мене за дурепу, поки ти ще тут...

Пауза.

БАТЬКО: Маю його побачити.

МАТИ: Ні, не варто.

БАТЬКО: Чому?

Кінець безкоштовного уривку. Щоби читати далі, придбайте, будь ласка, повну версію книги.

ridmi
ТВІЙ УЛЮБЛЕНИЙ КНИЖКОВИЙ

КУПИТИ